

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

FILOLOGIA

02/2015 - **Grup de Recerca Contacte de Poblacions i Estrangeria al Món Grec Antic**

Les relacions entre grups o comunitats, especialment les relacions econòmiques, polítiques i sociojurídiques, són un tema d'actualitat, però tenen una llarga història. El Grup de Recerca Contacte de Poblacions i Estrangeria al Món Grec Antic té per objectiu l'estudi dels contactes i les interaccions entre poblacions de diferents orígens en el marc geogràfic, històric i cultural del món grec de l'Antiguitat (II i I mil·lenni aC).

Les relacions entre grups o comunitats, especialment les relacions econòmiques, polítiques i sociojurídiques, són un tema d'actualitat, però tenen una llarga història. El Grup de Recerca Contacte de Poblacions i Estrangeria al Món Grec Antic es va crear l'any 2006 dins el Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana amb l'objectiu principal de recopilar i analitzar els testimonis escrits (fonts literàries i epigràfiques) procedents del món grec antic (II i I mil·lenni aC) que transmetin informació sobre els contactes i les interaccions entre poblacions de diferents orígens en el marc geogràfic, històric i cultural del món grec de l'Antiguitat.

Aquest grup de recerca està dirigit per la Dra. Rosa-Araceli Santiago Álvarez, Catedràtica Emèrita del mateix departament. La resta de membres de la UAB que formen part del Grup són els següents: el Dr. Miquel Gardeñes Santiago, Professor Titular del Departament de Dret Internacional Privat; la Dra. Marta Oller Guzmán, Professora Lectora del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana, i el Becari del mateix departament, Adrià Piñol Villanueva, que realitza la seva Tesi Doctoral sota la direcció de la Prof. Santiago. Pel que fa als membres externs, formen part del Grup la Dra. Anna Ginestí Rosell, Professora de la *Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt* (Alemanya) i el Dr. Cristian Oro Martínez, Senior Research Fellow del *Max Planck Institute Luxembourg for International, European and Regulatory Procedural Law*.

La metodologia del grup es fonamenta en l'anàlisi rigorosa dels textos en versió original. Dins de les fonts escrites, considerem de gran importància les epigràfiques, atès que els testimonis que ofereixen les inscripcions, malgrat ser sovint limitats i fragmentaris moltes vegades, tenen el gran avantatge d'haver arribat a nosaltres tal com van ser escrits i són portadors d'instants d'una realitat material. Així, afegeixen aquest testimoni directe a les informacions, més àmplies però també més elaborades, procedents de les fonts literàries, de manera que, complementàriament, ajuden a precisar molts dels aspectes de l'anàlisi històrica que els textos suggereixen.

Per a la interpretació dels aspectes institucionals, especialment els jurídics, relacionats amb la problemàtica de l'estranger, comptem amb la col·laboració d'especialistes en Dret Internacional Privat. Aquesta col·laboració s'ha mostrat molt valuosa per a ambdues parts: als interessats per la història dels aspectes jurídics els resulta de gran interès el fet de disposar d'informació directa deduïble dels mateixos documents, i als filòlegs ens permet ampliar l'horitzó de la nostra anàlisi i transcendir l'àmbit dels enfocaments merament filològics. Als juristes els ha induït inclús a la reflexió sobre aspectes històrics i conceptuals de les seves pròpies matèries.

La recerca d'aquest grup s'ha orientat en dues direccions, una de les quals està més centrada en els aspectes institucionals. El seu objectiu concret és la indagació dels processos de formalització institucional de les normes o regles que regien les relacions, tant en l'àmbit privat com en el públic, amb l'"estranger", així com els diferents graus d'integració del "foraster", tant si no era grec com si era grec d'una altra polis, en una comunitat diferent de la seva d'origen. Actualment prestem especial atenció al tràfic comercial i a les possibilitats i graus d'accés d'estrangers a béns immobles i a la justícia.

La segona direcció s'ha centrat en l'anàlisi literària i mítica. En aquest cas, la investigació s'ocupa fonamentalment, tot i que no només, de les manifestacions de l'antiga tradició grega de l'"hospitalitat", la *xenia*, àmpliament present ja en l'època homèrica i amb una llarga tradició posterior.

Des que es va crear el grup de recerca, els nostres treballs han abordat una temàtica molt àmplia, que inclou aspectes tan variats com l'alteritat grec/bàrbar, les relacions metròpolis/colònia en el marc de la colonització grega, la riquesa del testimoni homèric, les peculiaritats del tràfic comercial, el sincretisme i extensió geogràfica i temporal del culte a Aquil·les, l'epigrafia funerària com a font d'informació, el testimoni indirecte del teatre grec, o altres aspectes més tècnics com l'examen de les normes que regien les relacions privades i/o públiques amb l'"estranger" i els diferents graus d'integració del foraster en una altra comunitat, o qüestions més generals, com l'anàlisi del lèxic.

Selecció de publicacions

Una síntesi recent de la varietat temàtica de les nostres publicacions es pot veure en l'apartat de bibliografia de la monografia: Santiago Álvarez, R.-A. (coord.); Oller Guzmán, M. (ed.) (2013). *Contacto de poblaciones y extranjería en el mundo griego antiguo. Estudio de fuentes. Faventia* Supplementa 2. Bellaterra. Disponible online. <http://ddd.uab.es/record/113148?In=es>

Altres publicacions, recents o més antigues, que considerem d'interès són les següents:

1. Santiago, R. A. (1997). "Algunos ejemplos de *Realpolitik* en las fuentes griegas", *Faventia* 19/2, 33-50.

AVENÇOS

Físics de la UAB i la UdG ideen una eina per visualitzar l'impacte de la destrucció lingüística i així poder revertir-la

Investigadors de la UAB i de la UdG han definit uns paràmetres per estimar la velocitat de retrocés d'un idioma autòcton en ser substituït per un idioma veí, considerat més avantatjós socialment i econòmic. El model, que permet estimar el nivell d'amenaça d'una llengua, és útil per dissenyar accions per controlar o revertir la destrucció lingüística.

[+]

AVENÇOS

Detecció del trastorn específic del llenguatge en infants

Les persones amb trastorn específic del llenguatge (TEL) tenen dificultats persistents per adquirir i usar certes estructures de la seva llengua nativa. Els resultats d'una investigació amb nens castellanoparlants mostren que la flexió verbal és problemàtica i que es poden utilitzar diferents índexs de desenvolupament gramatical per distingir els nens amb TEL.

[+]

AVENÇOS

La controvèrsia en la televisió catalana

Un estudi analitza la manera com s'exterioritza el desacord en un debat televisiu que forma part d'un programa matinal de la televisió pública catalana. El desplaçament dels temes, les fases de les controvèrsies, l'encadenament de les intervencions, entre altres, són importants per veure com es construeix una conversa a diverses veus que expressen opinions confrontades.

[+]

AVENÇOS

Glissando: un corpus per a estudis prosòdics multidisciplinaris en espanyol i català

Un projecte ha desenvolupat el corpus Glissando, un corpus de parla extens en llengua catalana i castellana que pretén posar a l'abast de tothom gravacions de veu que permetin caracteritzar l'entonació de cada llengua, establir diferències segons diversos criteris i ajudar en tasques docents relacionades amb la lingüística, l'expressió oral i la comunicació.

[+]

2. Santiago, R.A. (2004). "La *Ciropedia* ¿Una parábola del ejercicio del poder?". *ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Tomo en Honor de Alexis-Eudal Solà*, M. Morfakidis (ed.), Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas, Granada, 21-34.
3. Santiago, R.A. (2005). "Un ejemplo didáctico de epigrafía, dialectología e instituciones griegas". *Estudis Clàssics: Imposició, Apologia o Seducció?*, *Actes del XVè Simposi de la Secció Catalana de la Sociedad Española de Estudios Clásicos*, Lleida, J. Danés, P. Gilibert, M. López, J. Lluís, E. Marcos, E. Romero, B. Usobiaga (eds.), Lleida, 495-509.
4. Oller Guzmán, M. (2014). «La carta de Dionisio: un nuevo testimonio del comercio griego norpóntico». *ZPE* 192, 169-175.
5. Ginestí, A. (2014). "Τηλοῦ πατριδος. Die Sprache der Grabinschriften von Ausländern in Athen". E. Olshausen / V. Sauer (Hg.), *Mobilität in den Kulturen der antiken Mittelmeerwelt, Stuttgarter Kolloquium zur Historischen Geographie des Altertums II*, 2011, Stuttgart, 241-260.
6. Piñol, A. (en premsa). "Acceso a la propiedad de bienes raíces por parte de extranjeros en la épica griega arcaica". *Ianua Classicorum. Temas y formas del Mundo Clásico* [Actes del XIII Congreso de la Sociedad Española de Estudios Clásicos, Logroño, 18-23 de juliol de 2011], Madrid, vol. 1, 365-371.

Imatge 1: Dra. Anna GinestíRosell i Dr. Crístian Oró Martínez.

Imatge superior esquerra: Membres del Grup de Recerca i de la UAB. D'esquerra a dreta: Dra. Marta Oller Guzmán, Dra. Rosa-Araceli Santiago Álvarez, Dr. Miquel Gardeñes Santiago i Adrià Piñol Villanueva.

Rosa-Araceli Santiago Álvarez

Marta Oller

Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Rosa.Santiago@uab.cat, Marta.Oller@uab.cat

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar